

Határozatok Tára

C-19/21. sz. ügy

I

és

S

kontra

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

(a rechtbank Den Haag zittingsplaats Haarlem [Belgium] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

A Bíróság ítélete (nagytanács), 2022. augusztus 1.

„Előzetes döntéshozatal – 604/2013/EU rendelet – A nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok – A 8. cikk (2) bekezdése és a 27. cikk (1) bekezdése – Kísérő nélküli kiskorú, akinek egy más tagállamban jogszerűen tartózkodó hozzátartozója van – Az e kiskorú átvétele iránti kérelemnek az e tagállam általi elutasítása – Az említett kiskorúnak vagy e hozzátartozónak az elutasító határozattal szembeni hatékony jogorvoslathoz való joga – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7., 24. és 47. cikke – A gyermek mindenek felett álló érdeke”

Határellenőrzések, menekültügy és bevándorlás – Menekültpolitika – A nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok – 604/2013 rendelet – Kísérő nélküli kiskorú – Más tagállamban jogszerűen tartózkodó hozzátartozó – Az e kiskorú átvétele iránti kérelemnek az e tagállam általi elutasítása – E tagállam arra vonatkozó kötelezettsége, hogy a kísérő nélküli kiskorú számára az említett határozat tekintetében hatékony jogorvoslathoz való jogot biztosítson – E jognak az e kiskorú hozzátartozója számára való biztosítására vonatkozó kötelezettség – Hiány

(Az Európai Unió Alapjogi Chartája, 7., 24. és 47. cikk; 604/2013 európai parlamenti és tanácsi rendelet, 2. cikk, h) és j) pont, 8. cikk, (2) bekezdés, és 27. cikk, (1) bekezdés)

(lásd: 35., 38–46., 49., 50., 55. pont és a rendelkező rész)

Összefoglalás

I, aki egyiptomi állampolgár, nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be Görögországban, amikor még kiskorú volt, és e kérelemben kifejezte azon szándékát, hogy egyesülni kíván a nagybátyjával, a szintén egyiptomi állampolgársággal rendelkező S-sel, aki jogszerűen tartózkodik Hollandiában. E körülményekre tekintettel a görög hatóságok I átvétele iránti megkeresést

nyújtottak be a holland hatóságokhoz a „Dublin III” rendelet azon rendelkezésére¹ hivatkozva, amely előírja, hogy amennyiben a kísérő nélküli kiskorú érdekében áll, a nemzetközi védelem iránti kérelmének megvizsgálásáért felelős tagállam az, ahol jogszerűen tartózkodik az érintett olyan hozzátartozója, aki képes róla gondoskodni. Az államtitkár² azonban elutasította e kérelmet, majd a felülvizsgálat iránti kérelmet.

I és S a maga részéről szintén panaszt nyújtott be, amelyet az államtitkár mint nyilvánvalóan elfogadhatatlant elutasított azzal az indokkal, hogy a „Dublin III” rendelet nem teszi lehetővé a nemzetközi védelmet kérelmezők számára, hogy vitassák az átvétel iránti megkeresés elutasításáról szóló határozatot. Következésképpen I és S e határozatot a rechtbank Den Haag (hági bíróság, Hollandia) előtt vitatta arra hivatkozva, hogy a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (1) bekezdése³ értelmében mindkettejüknek joguk van ilyen bírósági jogorvoslat iránti kérelem előterjesztéséhez.

Ebben az összefüggésben a hági bíróság az átvétel iránti megkeresést elutasító határozattal szemben a kísérő nélküli, nemzetközi védelmet kérelmező kiskorú és annak hozzátartozója számára rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekről kérdezte a Bíróságot.

A nagytanácsban eljáró Bíróság megállapítja, hogy a „Dublin III” rendelet 27. cikkének az Európai Unió Alapjogi Chartájának⁴ 7., 24. és 47. cikkével összefüggésben értelmezett (1) bekezdése azt írja elő azon tagállam számára, amelyhez átvétel iránti megkeresést⁵ intéztek, hogy az elutasító határozata tekintetében biztosítson bírósági jogorvoslathoz való jogot a nemzetközi védelmet kérelmező kísérő nélküli kiskorú számára, e kiskorú közeli hozzátartozója vonatkozásában azonban ezt nem írja elő.

A Bíróság álláspontja

A Bíróság elöljáróban megállapítja, hogy bár a szó szerinti értelmezés alapján úgy tűnik, hogy a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (1) bekezdése a nemzetközi védelmet kérelmező számára kizárólag az átadásra vonatkozó határozat vitatása céljából biztosít jogorvoslati jogot, e rendelkezés szövege nem zárja ki, hogy a kísérő nélküli kiskorú kérelmező számára a „Dublin III” rendelet 8. cikkének (2) bekezdésén alapuló, átvétel iránti kérelem elfogadását megtagadó határozat vitatása céljából is jogorvoslati jogot biztosítsanak.

Annak meghatározása érdekében, hogy a „Dublin III” rendelet 27. cikkének a Charta 7., 24. és 47. cikkével összefüggésben értelmezett (1) bekezdése megköveteli-e az átvételt megtagadó ilyen határozattal szembeni jogorvoslat fennállását, nemcsak e rendelkezés szövegét kell figyelembe venni, hanem annak céljait, általános rendszerét és kontextusát, és többek között azt a fejlődést is, amelyen keresztülment azon rendszerben, amelybe illeszkedik.

¹ Az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 180., 108. o.) 8. cikkének (2) bekezdése.

² A Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (igazságügyi és biztonsági államtitkár, Hollandia).

³ E rendelkezés előírja a nemzetközi védelmet kérelmező személynek az átadási vagy felülvizsgálati határozat tekintetében fennálló hatékony jogorvoslathoz való jogát az e határozattal szemben bírósághoz tény- vagy jogkérdésben benyújtott jogorvoslati kérelem formájában.

⁴ A továbbiakban: Charta.

⁵ A „Dublin III” rendelet 8. cikkének (2) bekezdése alapján.

E tekintetben a Bíróság emlékeztet arra, hogy a Charta 47. cikkének első bekezdése szerint mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a hatékony jogorvoslathoz. E joghoz kapcsolódik az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében a tagállamokkal szemben támasztott azon kötelezettség, hogy megteremtsék azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a hatékony jogvédelem biztosításához szükségesek.

A nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározását és a „Dublin III” rendelet 8. cikkének (2) bekezdésében szereplő kötelező felelősségi feltétel tiszteletben tartását illetően a Bíróság megjegyzi, hogy a kísérő nélküli kiskorú kérelmező bírói jogvédelme nem változhat aszerint, hogy e kérelmezőre a megkereső tagállam által hozott, átadásra vonatkozó határozat vagy olyan határozat vonatkozik-e, amellyel a megkeresett tagállam elutasítja az említett kérelmező átvétele iránti megkeresést. Mindkét határozat sértheti ugyanis a kísérő nélküli kiskorút e cikk alapján megillető azon jogot, hogy egyesüljön az olyan hozzátartozójával, aki a nemzetközi védelem iránti kérelmének vizsgálatához képes róla gondoskodni. Ebből az következik, hogy az érintett kiskorú számára a Charta 47. cikke első bekezdésének megfelelően mindkét esetben lehetővé kell tenni, hogy az említett jog megsértésére való hivatkozás érdekében jogorvoslati kérelmet nyújtson be.

Márpedig a jelen ügyben a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (1) bekezdése szerint, abban az esetben, ha I a Görögországba érkezését követően Hollandiába utazott volna, nemzetközi védelem iránti kérelmét ott nyújtotta volna be, és a görög hatóságok az első érkezési hely szerinti tagállamként elfogadták volna I átvételét, az érintett jogosult lett volna arra, hogy a holland hatóságok által elfogadott, átadásra vonatkozó határozattal szemben bírósági jogorvoslatot kérelmezzon azon körülmény alapján, hogy egy hozzátartozója Hollandiában tartózkodik. Ebben az esetben ezen érintett tehát eredményesen hivatkozhatna a „Dublin III” rendelet 8. cikkének (2) bekezdése alapján kísérő nélküli kiskorúként őt megillető jog megsértésére. Ezzel szemben a „Dublin III” rendelet 27. cikke (1) bekezdésének szó szerinti értelmezése esetén az a kérelmező, aki a beléptető tagállamban marad, és ott nyújt be nemzetközi védelem iránti kérelmet, nem rendelkezik ezzel a lehetőséggel, mivel ebben a helyzetben nem hoznak átadásra vonatkozó határozatot.

A Bíróság megállapítja, hogy a kísérő nélküli kiskorúnak ahhoz, hogy a „Dublin III” rendelet 8. cikkének (2) bekezdése által biztosított jog megsértésére hivatkozhatson, nem csupán abban az esetben kell lehetőséget biztosítani arra, hogy az említett rendelet 27. cikkének (1) bekezdése szerinti bírósági jogorvoslatot kérelmezzon, ha a megkereső tagállam átadási határozatot fogad el, hanem abban az esetben is, ha a megkeresett tagállam megtagadja az érintett átvételét, annál is inkább, mivel ezen utóbbi rendelkezés a kísérő nélküli kiskorúak számára a Charta 7. és 24. cikkében biztosított alapvető jogok teljes körű tiszteletben tartásának a biztosítására irányul.

Ezzel szemben e rendelet 27. cikkének (1) bekezdése az ilyen elutasító határozattal szemben nem biztosít jogorvoslati jogot a kérelmezőnek a megkeresett tagállamban tartózkodó hozzátartozója számára. Ezenkívül sem a Charta 7. cikke és 24. cikkének (2) bekezdése, sem pedig a „Dublin III” rendelet 8. cikkének (2) bekezdése nem biztosít számára olyan jogokat, amelyekre bíróság előtt hivatkozhatna, így e hozzátartozót az ilyen határozattal szembeni jogorvoslathoz való jog kizárólag a Charta 47. cikke alapján sem illeti meg.